

**ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКІВ УПРАВЛІННЯ ІТ-ПРОЄКТОМ З
УДОСКОНАЛЕННЯ МІС СЛУЖБИ КРОВІ**

Фіалка К.А.

e-mail: karyna.fialka@nure.ua

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ІУС
м. Харків, Україна

Blood services rely on Medical Information Systems (MIS) for managing processes like blood collection, processing, storage, and distribution, which directly impact medical assistance, reduce complications, and save lives. Continuous improvement of these systems is essential due to regulatory changes, international standards, technological advancements, and increasing demand for donor blood. This work defines key risks in managing IT projects in improvement MIS blood services and in MIS blood services, aiming to enhance system reliability, optimize operations, and support effective healthcare delivery.

Медичні інформаційні системи (МІС) служби крові відіграють важливу роль у системи охорони здоров'я, забезпечуючи управління бізнес-процесами, такими як заготівля, переробка, зберігання та видача компонентів донорської крові до лікувальних закладів [1]. Ефективність цих процесів безпосередньо впливає на своєчасне надання медичної допомоги, якісне обслуговування донорів і пацієнтів, зниження ризику ускладнень під час лікування пацієнтів та збереження людських життів. МІС служби крові характерно постійне безперервне удосконалення, яке полягає у зміні функціоналу, структури БД та оновленні технологій, тощо. Відповідно актуальною задачею є управління ІТ-проєктом з удосконалення таких МІС для досягнення визначених цілей ІТ-проєкту та забезпечення всіх етапів реалізації ІТ-проєкту: ідентифікації потреби в удосконаленні, формування запиту на внесення змін, визначення пріоритетності внесення змін, управління якістю внесення змін, контролю відповідності визначеним стандартам, визначення КРІ, ідентифікації та аналізу потенційних ризиків ІТ-проєкту.

Удосконалення МІС служби крові зумовлено наступними зовнішніми факторами [2]: законодавчий (оновлення законодавства, впровадження міжнародних стандартів спричиняють зміни у стандартних операційних процедурах бізнес-процесів служби крові); політичний (військові дії в наслідок Російської агресії спричиняють збільшення кількості донорів, а відповідно зростання навантаження на МІС); галузевий (через тенденції цифровізації та розвитку медичної галузі сучасні МІС служби крові мають гнучко підключатися до електронної система охорони здоров'я (ЕСОЗ) та забезпечувати обмін даними з центральною базою даних (ЦБД) та іншими МІС.

Під час реалізації ІТ-проєкту з удосконалення МІС служби необхідно розглянути три групи проєктних ризиків [3]: ризики, пов'язані з якістю розроблюваного продукту (відсутність автоматизованого контролю якості даних, недостатній рівень тестування, що може призвести до системних помилок); ризики, пов'язані зі швидкістю розробки ІТ-проєкту з удосконалення (затримки у виконанні робіт через недостатнє планування, зміна вимог, проблеми з узгодженням функцій МІС, виникнення труднощів адаптації МІС до нових стандартів); ризики, пов'язані з бюджетом, який виділяється на розробку (перевищення бюджету через додаткові вимоги або в наслідок помилок у розробці МІС, недостатнє фінансування на тестування та безпеку МІС, додаткові витрати на навчання персоналу та оновлення технічної інфраструктури).

Доцільно визначити внутрішні ризики, що стосуються МІС служби крові [4], а саме: ризики витоку конфіденційних даних, відмови МІС, перебоїв в роботі мережі, відсутності електропостачання та несправність обладнання. Окремо слід виділити ризики технологічного процесу, на які впливає МІС служби крові: ризики виникнення помилок під час маркування крові, ризики затримки видачі компонента через нестачу компонентів крові, ризики використання неякісного компонента крові, ризики інфікування пацієнта, ризики допущення до донації раніше встановлених строків.

Результати дослідження підкреслюють важливість системного підходу до управління ІТ-проєктом удосконалення МІС служби крові. Застосування методів управління ризиками сприятиме мінімізації потенційних загроз та підвищенню ефективності ІТ-проєкту з удосконалення МІС служба крові.

Список використаних джерел:

1. Інформаційний простір системи крові. URL: <https://moz.gov.ua/uk/informacijnij-prostir-sistemi-krovi> (дата звернення: 20.02.2025).
2. Управління ризиками під час впровадження інформаційних систем та технологій. URL : <https://moz.gov.ua/uk/upravlinnya-rizikami-pid-chas-vprovadzhennya-informacijnih-sistem-ta-tehnologij> (дата звернення: 22.02.2025).
3. Лаговська О. А., Грабчук І. Л., Лоскоріх Г. Л. Risk classification of IT enterprises: accounting aspect. Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis. 2021. № 3(47). С. 28-32. URL: [https://doi.org/10.26642/pbo-2020-3\(47\)-28-32](https://doi.org/10.26642/pbo-2020-3(47)-28-32) (дата звернення: 01.03.2025).
4. Ризики проєктів з ІТ-складової. URL: https://stud.com.ua/179339/menedzhment/riziki_proektiv_skladovoyi (дата звернення: 02.03.2025).